

แบบฟอร์มการสรุปผลงานพัฒนาคุณภาพปี 2564 กิจกรรมบำบัด

1. ชื่อผลงานวิจัย : พัฒนาโปรแกรมการฝึกทางกิจกรรมบำบัดด้านการหยิบจับและความพร้อมด้านการเขียนในเด็กบกพร่องทางสติปัญญาสำหรับครู
2. คำสำคัญ : กิจกรรมบำบัด การหยิบจับ ความพร้อมด้านการเขียน
3. สรุปผลงานโดยย่อ: เขียนสรุปสั้นๆ ใน 1 ประโยคระบุจุดเน้นของผลงาน/โครงการ ว่าทีมได้ ปรับปรุงอะไร และเกิดผลลัพธ์อะไร
4. ชื่อของหน่วยงาน/ ทีมคุณภาพ : กิจกรรมบำบัด
5. สมาชิกทีม: ผกาพรรณ สุทธิวงศ์
6. เป้าหมาย : เพิ่มความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลเด็กบกพร่องทางสติปัญญาด้านการหยิบจับและความพร้อมด้านการเขียน [ศึกษาวิจัยนำร่องที่ศูนย์พัฒนาการเด็กทั้งสองห้องและศูนย์พัฒนาการเด็กคลองเตย]
7. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้หน่วยบริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ต้องปรับรูปแบบการบริการตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อจำกัดพื้นที่การให้บริการแบบ Social Distancing แต่เด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่มารับบริการกิจกรรมบำบัด จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซ้ำๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือการพัฒนาความสามารถในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามช่วงวัย ทั้งความสามารถในการหยิบจับ การประกอบกิจวัตรประจำวัน การเรียนรู้ การเล่น และการทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น การจับดินสอขีดเขียน

งานกิจกรรมบำบัดเพิ่มบริการจากเดิมแบบในรูปแบบการฝึกโดยตรง Direct service ในหน่วยงานโดยนักกิจกรรมบำบัด เป็นรูปแบบการให้คำปรึกษา แนะนำ (Consultation) หรือการกำกับดูแล (Supervision) พัฒนารูปแบบการคัดกรองและการฝึกทางกิจกรรมบำบัดเบื้องต้นด้านการหยิบจับและการจับดินสอขีดเขียนสำหรับผู้ดูแล ในกลุ่มเป้าหมายศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการในมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีความง่าย ครูผู้ดูแลสามารถดัดแปลงรูปแบบการฝึกให้สามารถส่งเสริมพัฒนาการในเด็กบกพร่องทางสติปัญญาภายใต้ข้อจำกัดหรือบริบทที่มีอยู่ โดยวางแผนศึกษานำร่องที่ศูนย์พัฒนาเด็กพิเศษชุมชนคลองเตย และศูนย์พัฒนาเด็กพิเศษชุมชนทั้งสองห้อง และพัฒนาองค์ความรู้สู่เครือข่ายมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ต่อไป

8. กิจกรรมการพัฒนา:

- 8.1 มกราคม - มีนาคม 64 พัฒนาเครื่องมือในการคัดกรองและการฝึกโดยวัดความเชื่อมั่นเชิงเนื้อหา Content validity จากผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้บกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัดและนักแก้ไขการพูด และวัดความเที่ยงตรงด้านการนำเครื่องมือไปใช้ (Interrater) ระหว่างนักกิจกรรมบำบัดกับครูผู้ดูแล
- 8.2 เมษายน 64 นำเครื่องมือไปใช้เพื่อวัดประสิทธิผลของโปรแกรม Pretest
- 8.3 กันยายน - ตุลาคม 64 Posttest และวิเคราะห์ผลการวิจัย

9. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง : ได้เครื่องมือคัดกรองและแนวทางการฝึกด้านการหยิบจับ การจับดินสอขีดเขียน สำหรับครูผู้ดูแล

10. บทเรียนที่ได้รับ : จากสถานการณ์โรคระบาด COVID 19 อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนในการเก็บข้อมูล การวิจัยเพื่อวัดประสิทธิผลของโปรแกรม และพัฒนาเป็นคู่มือคัดกรองและการฝึกด้านการหยิบจับและความพร้อมด้านการเขียน ทั้งรูปแบบสื่อ Checklist ในการคัดกรอง และภาพประกอบเนื้อหาหรือสื่อวีดิทัศน์สาธิต การคัดกรองและการฝึกเบื้องต้น สำหรับครูผู้ดูแลในพื้นที่ ให้สามารถฝึกเด็กได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่องแบบรายบุคคล มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสื่อสารด้านการรายงานผลการฝึกแบบ online เพื่อให้เด็กบกพร่องทางสติปัญญาได้รับการดูแลส่งเสริมพัฒนาการได้ตามศักยภาพภายใต้บริบทของพื้นที่